

Könyvespolc

Büntetés-végrehajtási jog. 2. átdolgozott kiadás, szerk. Horváth Tibor. Bp. Rejtjel Kiadó. 2001. 339 oldal. 3600 Ft.

A könyv 1999-es első kiadását jelentősen módosította, bővítette a második kiadás, amely a felsőoktatás szélesebb igényeit kielégítve a büntetés-végrehajtás teljes joganyagát tartalmazza. (A szerzőgárda – Csernyánszky Lajos, Heylmann Katalin, Horváth Tibor, Kabódi Csaba, Lőrincz József, Magyar Miklós, Nagy Ferenc, Németh Mihály és Pallo József – az előző kiadás óta nem változott.)

A kötet tartalma öt részre oszlik. Az első rész a büntetés-végrehajtási jog elméleti kérdéseivel foglalkozik, illetve bemutatja az Egyesült Államok II. világháború utáni büntetés-végrehajtási rendszerét. A második rész a szabadságvesztés-büntetés, a harmadik rész a szabadság-elvonással járó intézkedések, a negyedik rész pedig a szabadságelvonással nem járó jogkövetkezmények végrehajtását tárgyalja. Az ötödik rész a büntetés-végrehajtás jogállami kontroll-rendszerét (ügyészség, büntetés-végrehajtási bíróság, büntetés-végrehajtás társadalmi ellenőrzése) állítja középpontba. A könyv végén a büntetés-végrehajtási jog hazai szakirodalmának válogatott jegyzéke található meg.

A tankönyv feladata a tantárgy ismeretanyagának összefoglalása - elsősorban a felsőoktatás hallgatói, a jogi szakvizsgára készülők számára. Ugyanakkor a kiadványt haszonnal forgathatják mindazok, akik foglalkozásuknál vagy hivatásuknál fogva kapcsolatban állnak a büntetés-végrehajtással.

Domokos Andrea: Az erőszakos bűnözés. Új jelenségek a magyarországi erőszakos bűnözés területén. Bp. Hinnova Magyarország Kft. 2001. 202 oldal. 1600 Ft.

Az erőszak jelensége számos tudományterület (pszichológia, pedagógia, kriminológia stb.) vizsgáldási témája.

Mint, ahogy a könyv alcíme is mutatja a szerző az erőszakos bűnözés új jelenségeit vizsgálja, elsősorban hazai viszonylatban. Külön foglalkozik a hétköznapi erőszak legelterjedtebb formáival: a családon belüli erőszakkal, az iskolai agresszióval, a vandallizmussal, a futball-huliganizmussal. Az „*öncélú erőszak*” kategóriáját vezeti be a kriminológiai gondolkodásba, amikor megállapítja, hogy bizonyos fiatalokorú elkövetői körökben maga az erőszak vált szükségletté.

A szerző többek között arra keresi a választ, hogy mennyiben globális jelenség az erőszak elterjedtsége, és melyek a középkelet-európai régió, ezen belül a magyarországi erőszakos bűnözés jellegzetességei. Vizsgálja, hogy az agressziót közvetítő média milyen szerepet játszik az erőszakos viselkedés elterjedésében, Magyarországon milyen formában van jelen az öncélú erőszak, milyen eszközei vannak az államnak és a társadalomnak az erőszak megelőzésére, továbbá azt is, hogy milyen reális esélyek vannak a veszélyeztetett fiatalok integrációjára.

A könyv ajánlója, Dr. Gönczöl Katalin megállapítja, hogy a magyar társadalom közérzete és jövője jórészt attól is függ, hogy komplex társadalmi feladatnak tekint-e a deviancia, ezen belül az erőszak megelőzését.

Kiszely Gábor: Állambiztonság 1956-1990. Bp. Korona Kiadó. 2001. 430 oldal. 2890 Ft.

Kiszely Gábor nagy sikerű „ÁVH – egy terorszervezet története” című könyve után a politikai rendőrség nem kevésbé vitatott és kényes témáját dolgozta fel a töle megszokott alapos-sággal. Az eredeti dokumentumok, levéltári anyagok, egykorú jelentések és bizalmas iratok ismeretése nyomán az olvasó előtt feltárul a Kádár-rendszer egy fontos szeletének működése, mechanizmusa.

A könyv időrendben mutatja be a forradalom utáni megtorlások, a restauráció és a „*puha diktatúrának*” nevezett több mint három évtized állambiztonságának ténykedését. A szerző kiemelten foglalkozik az ÁVH átalakításával, a Nagy Imre-ügy koncepciójának megvalósításával, a katolikus egyházba beépült ügynökhálózat történetével és a politikai rendőrség belső konspirációjával. Megismerhetjük a hazai értelmiség elleni megfigyelések és titkos műveletek hátterét, továbbá az állambiztonság „*végnapjait*” a rendszerváltoztatás idején.

A kötet közli az állambiztonság munkatársainak névsorát, a felhasználta és az ajánlott irodalmat, a Függelék pedig számos érdekes dokumentumot tartalmaz.

A politikai rendőrség működtetőinek és munkatársainak időnként megdöbbentő hozzá nem értése arra a kérdésre is választ ad, hogy miért bizonyult végül tehetetlennek a rendszer egésze az értelmiség köréből induló „*fellazítás*” szemben, így akaratlanul is megnyitva az utat a reformokat, változtatásokat követelő törekvések előtt.

Klein Sándor: Vezetés- és szervezetszichológia. Bp. SHL Hungary Kft. 2001. 717 oldal. 4800 Ft. (SHL könyvek)

Ez a könyv Klein Sándor: Munkapszichológia című könyvének folytatása. Célja, hogy

tankönyvként szolgáljon mindazoknak, akik felsőfokú tanulmányaik során szeretnék megérteni a pszichológia szerepét a vezetésben, és hogy pszichológiai ismeretekkel és szemlélettel segítse a szervezetek irányítóit.

A vastkos kötet anyaga három részre, illetve huszonegy fejezetre oszlik. Az első rész címe: A vezető. A bevezető jellegű, történeti és elméleti fejezeteket követő anyagrészek a vezetői hatalommal, a vezetői munka gyakorlatával, a vezetők mentálhigiénéjével, a vezetőképzéssel, valamint az empátia szerepével foglalkoznak. A csoport című rész általában véve a munka szociálpszichológiája: a munkacsoport, a munkatevékenység motivációja, a szociális attitűd kérdéseit tárgyalja. Ez a rész az érték és az elégedettség problematikáját is felvázolja. A szervezet című harmadik rész a hatékony szervezettől kezdve a szervezetfejlesztésig a témakör széles áttekintését adja. A két függelék betekintést nyújt a vezetés- és szervezetszichológia módszereibe, valamint a magyar munka- és szervezetszichológia elmúlt negyven évének történetébe.

Ez a korszerű személetet és ismereteket közre bocsátó kézikönyv a legjobb magyar nyelvű kiadványnak tekinthető a szervezet- és vezetéspszichológia területén.

Társadalomtudományi kutatások – rendvédelmi képzés. Tudományos konferencia. 2001. november 19. Szerk. Molnár Katalin. Bp. RTF Társadalomtudományi Tanszék. 2001. 146 oldal. Ár nélkül.

A kötet a Rendőrtiszti Főiskola Társadalomtudományi Tanszéke által rendezett konferencia anyagát tartalmazza.

Valcsicsák Imre tanulmánya a társadalomtudományi ismereteknek a rendvédelmi felsőoktatásban betöltött helyéről és szerepéről szól.

Kozáry Andrea a rendőrtisztképző iskolák 1945 és 1956 közötti történetét dolgozta fel a könyvben.

Krémer Ferenc írása a rendőri szubkultúra sajátosságait vizsgálta a szervezet, illetve az egyén - a rendőrségi dolgozó - oldaláról.

Erdős István a múlt század jelentős francia gondolkodójának, Michel Foucault-nak hatalomelméletét elemzi, kiemelve annak rendvédelmi vonatkozásait.

„*Prosperáló, túlélő és süllyedő romák*” címmel Tarján Gábor egy járszági cigány közösség polarizálódását és kriminalitását mutatja be.

Pásztor Miklósné a *serdülő-* és az ifjúkori eltűnés, csavargás problematikájával, annak a rendőri munkával való összefüggéseivel foglalkozik.

Bodonyi Ilona tanulmánya „*A politikai rendszer változásai és a kisebbségek helyzetének alakulása*” címet viseli.

Molnár Katalin, a Társadalomtudományi Tanszék Retorika tárgyának oktatója azt vizsgálja dolgozatában, hogy a hallgatók motiváltsága hogyan befolyásolja ennek az alapvetően kommunikációs készségeket fejlesztő tárgynak az oktathatóságát. (Jó volt olvasni, hogy az igazgatásrendészeti hallgatók mellett a büntetés-végrehajtási hallgatók mutatják a legnagyobb érdeklődést a tantárgy iránt.)

Wolfgang Geigerhos írása németországi, rothenburgi főiskola társadalmi kapcsolatiról szól.

Ludmila Cirtkova tanulmánya pedig a Prágai Rendőrakadémia Társadalomtudományi Tanszékének tevékenységét mutatja be.

Vókó György: A magyar büntetés-végrehajtási jog. 3., javított kiad. Budapest – Pécs. Dialóg Campus. 2001. 457 oldal. 3880 Ft. (Dialóg Campus Tankönyvek. Institutiones Juris sorozat)

A neves szerző könyve első, 1999-es megjelenését követően immáron harmadik, javított kiadásban látott napvilágot 2001-ben.

A magyar büntetés-végrehajtási jog című tankönyv egyrészt az egyetemi tantárgy oktatásának alapja kíván lenni, másrészt a jogi szakvizsgára való felkészülésre kíván segítséget nyújtani. A szerzőt az a szándék vezérelte, hogy a korábban megjelent egyetemi jegyzete átdolgozása során formálódó új műve ne csak a büntetés-végrehajtási jog oktatását szolgáló tankönyv legyen, hanem egyben olyan kézikönyv is, amely a büntetés-végrehajtási jogról való részletesebb tájékozódás, sőt akár tudományos kutatás kiindulópontjául is szolgálhat. Ennek érdekében Vókó György nemcsak a tananyagot bővítette, de a szakmai hivatkozások mennyiségét is többszörösére növelte. A részeken belüli kisebb egységek bevált szerkezetét megtartotta, azonban - ha a logika úgy kívánta - némi esetben megváltoztatta.

„*A tankönyvek magukon viselik annak a kornak a jegyeit, amelyekben íródtak. Ezeknek azonban csak olyan nyomokat szabad hagyniuk, amelyek nem zárják el a jövőbe tekintés, a fejlesztés iránti igény kilátásait*” – írja a szerző könyve előszavában. A nagyszabású munka időállóságát lényegében nem érintik a büntetés-végrehajtási jog folyamatos változásai, amelyek miatt a könyv mostani kiadása is módosításra került.

Deák Ferenc István

Válogatás a Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnokság Szakkönyvtára szerzeményeiből.